

ЗАКОН О СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се средње образовање и васпитање, као део јединственог система образовања и васпитања, и то: обављање делатности средњег образовања и васпитања, употреба језика, евиденција и јавне исправе, права, обавезе и одговорности ученика, програми и испити, право на штрајк, као и друга питања од значаја за средње образовање и васпитање.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Делатност средњег образовања и васпитања

Члан 2.

Делатност средњег образовања и васпитања је делатност од непосредног друштвеног интереса и остварује се као јавна служба.

Делатност средњег образовања и васпитања обавља се у средњој школи, у складу са законом којим се уређују основи система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) и овим законом.

Средња школа (у даљем тексту: школа) образује се ради обезбеђивања права грађана од општег интереса у средњем образовању и васпитању и то:

- 1) средњег образовања и васпитања ученика у трогодишњем и четворогодишњем трајању,
- 2) средњег образовања и васпитања ученика са изузетним способностима,
- 3) права на упоредно средње образовање и васпитање ученика,
- 4) средњег образовања и васпитања, образовања и оспособљавања за рад ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом,
- 5) средњег образовања и васпитања ученика на језику националне мањине, односно двојезично,
- 6) специјалистичког и мајсторског образовања,
- 7) стицања других облика стручног образовања, у складу са Законом и овим законом,
- 8) средњег образовања одраслих, у складу са Законом и посебним законом;
- 9) васпитног рад у средњој школи која обезбеђује смешај и исхрану ученика (у даљем тексту: школа са домом).

Члан 3.

Школа, у смислу одредаба Закона и овог закона је:

- гимназија (општа и специјализована),
- стручна школа,
- мешовита школа (гимназија и стручна или уметничка),
- уметничка школа,
- средња школа за образовање одраслих и
- средња школа за ученике са сметњама у развоју.

У општој гимназији стиче се опште образовање у четворогодишњем трајању за наставак образовања на високошколским установама.

У специјализованој гимназији стиче се

У стручној школи остварује се одговарајуће опште и стручно образовање у трогодишњем и четворогодишњем трајању за обављање послова одговарајућег занимања и за наставак образовања на високошколским установама.

У уметничкој школи остварује се одговарајуће опште и уметничко образовање у трогодишњем и четворогодишњем трајању за обављање послова одговарајућег занимања и за наставак образовања на високошколским установама.

Школа за образовање одраслих обухвата посебне програме за образовање одраслих у двогодишњем и трогодишњем трајању, програме преквалификације, доквалификације, стручног оспособљавања, специјалистичко, односно мајсторско образовање, обуке и друге програме за образовање одраслих.

У школи за ученике са сметњама у развоју остварују се

Школа са домом може да обезбеђује смештај и исхрану ученика.

Уникатна школа је школа која једина у Републици Србији остварује одређени програм образовања и васпитања.

Школа од посебног интереса за Републику Србију јесте школа која остварује програм образовања и васпитања који је од посебног интереса за Републику Србију, односно која је од посебног културног, просветног или историјског значаја за Републику Србију.

Употреба језика

Члан 4.

Образовно-васпитни рад остварује се на српском језику.

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад остварује се на матерњем језику и двојезично, ако се за то изјасни најмање 15 ученика у одељењу првог разреда.

Образовно-васпитни рад може да се остварује на матерњем језику и двојезично и за мање ученика у односу на број утврђен ставом 2. овог члана. Сагласност за реализацију наставе и остваривање школског програма на језицима националних мањина за мање од 15 ученика даје министарство надлежног за послове образовања (у даљем тексту: Министарство).

Сагласност за плате, накнаде и додатке запослених у средњим школама, социјалне доприносе и отпремнине у случајевима из става 2. и 3. овог члана даје Министарство, у складу са Законом.

Када се припадник националне мањине образује на српском језику има право да учи матерњи језик са елементима националне културе.

Образовно-васпитни рад може да се изводи и на страном језику, односно двојезично, уз сагласност Министарства.

Ближе услове за остваривање образовно-васпитног рада на страном језику прописује министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар).

Образовно-васпитни рад за лица која користе знаковни језик, односно посебно писмо или друга техничка решења, може да се изводи на знаковном језику и помоћу средстава тог језика.

Евиденција и јавне исправе

Члан 5.

Школа води прописану евиденцију и издаје јавне исправе, у складу са Законом и овим законом.

II. ПРОГРАМИ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И ИСПИТИ

1. ПРОГРАМИ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Члан 6.

(1) Школа остварује школски програм општег, стручног и уметничког образовања, а може да остварује и:

- индивидуални образовни план за ученике и одрасле са сметњама у развоју,
- индивидуалан програм српског језика, односно језика националне мањине за ученике који не познају језик на коме се изводи настава,
- школски програм за музичко образовање,
- школски програм за балетско образовање,
- школски програм за образовање одраслих,

- воспитни програм за ученике у школи са домом,
- програм специјалистичког и мајсторског образовања,
- програм образовања за рад, програме стручног оспособљавања, обуке и друге програме, у складу са овим законом.

(2) Изузетно, школа може да остварује:

- предшколски програм,
- програм основног образовања и
- васпитања и воспитни програм.

(3) Осим програма из ст. 1. и 2. овог члана установа може да остварује и друге програме и активности усмерене на унапређивање образовно-воспитног рада, повећања квалитета и доступности образовања и васпитања.

(4) Установа из става 3. овог члана може стећи статус модел центра.

Члан 7.

Други облици стручног образовања, у смислу Закона јесу: образовање за рад, стручно оспособљавање и обука.

Образовањем за рад стичу се знања, вештине и позитиван однос према занимању.

Стручним оспособљавањем стичу се знања, вештине и позитиван однос према обављању одређених послова за занимање.

Обуком се стичу основна знања, вештине и позитиван став за обављање одређених послова или операција у процесу рада.

Програми других облика стручног образовања из става 1. овог члана јесу основа за доношење школског програма у средњем образовању и васпитању.

Посебни програми стручног оспособљавања и обуке донети према другим прописима - остварују се на основу утврђених стандарда.

Модел центар

Члан 8.

Школа може стећи статус модел центра ако има:

1. одговарајући простор и опрему, у складу са прописаним стандардом,
2. наставнике, васпитаче и стручне сараднике, у складу са прописаним стандардом,
3. одговарајуће акредитоване програме.

Статус модел центра утврђује Министарство, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања, на основу прибављеног мишљења надлежног завода (Завода за унапређивање образовања и васпитања), односно Педагошког завода Војводине.

Ближе услове о начину рада и финансирања, као и друга питања везана за остваривање статуса модел центра прописује министар.

Члан 9.

Средње образовање и васпитање, специјалистичко и мајсторско образовање и други облици стручног образовања остварују се на основу школског програма.

Школски програм доноси се на основу наставног плана и програма, односно програма одређених облика стручног образовања.

Средња школа остварује школски програм у складу са Законом и овим законом.

Члан 10.

Наставни план и програм који је јединствен за основно и средње образовање и васпитање за ученике са изузетним способностима доноси министар.

Члан 11.

Наставни план и програм верске наставе споразумно доносе министар и министар надлежан за послове вера, на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница.

Члан 12.

Влада Републике Србије образује Комисију за верску наставу (у даљем тексту: Комисија) коју чине по један представник традиционалних цркава и верских заједница, три представника Министарства и три представника министарства надлежног за послове вера на период од четири године.

Предлагање и начин именовања и престанка својства члана Комисије, начин рада и друга питања од значаја за рад Комисије уређује се пословником о раду Комисије који доноси Влада Републике Србије.

Комисија за верску наставу обавља послове који се односе на:

- усаглашавање предлога програма верске наставе традиционалних цркава и верских заједница,
- питање уџбеника у складу са законом којим се уређују питања везана за уџбенике и уџбеничке комплете,
- давање мишљења министру и министру вера о листама наставника верске наставе,
- другим питањима везаним за праћење организовања и остваривања програма верске наставе.

2. ИСПИТИ

Општа матура

Члан 13.

Након завршеног четвртог разреда средњег општег образовања и васпитања у гимназији ученик полаже општу матуру, у складу са овим законом.

Општу матуру може да полаже и ученик након завршеног четвртог разреда средњег стручног, односно уметничког образовања и васпитања у стручној, односно уметничкој школи, под условима прописаним овим законом.

Општом матуrom проверавају се знања и способности ученика за наставак образовања.

Заједнички деo опште матуре је јединствен за све ученике и обухвата следеће наставне предмете: српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност за националне мањине, српски као службени језик за националне мањине, по прилагођеном програму, страни језик, математика.

Изборни деo опште матуре чине следећи наставни предмети: један наставни предмет из групе друштвено-хуманистичких наука или уметности по избору ученика и један наставни предмет из групе природно-математичких наука по избору ученика.

Начин провера знања садржаја програма опште матуре врши се на националном нивоу.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови, систем вредновања **полагања опште матуре и друга питања везана за полагање опште матуре прописује министар.**

Стручна и уметничка матура

Члан 14.

Након завршеног четвртог разреда средњег стручног, односно уметничког образовања и васпитања у стручној, односно уметничкој школи, ученик полаже стручну, односно уметничку матуру, у складу са овим законом.

Стручну, односно уметничку матуру може да полаже одрасли након завршеног трогодишњег средњег стручног, односно уметничког образовања и васпитања у стручној, односно уметничкој школи, у складу са овим законом.

Уметничком матуrom проверавају се знања и вештине ученика за обављање послова одговарајућег занимања и за наставак образовања на одговарајућим основним академским или основним струковним студијама.

Стручном матуrom проверавају се знања и вештине ученика за обављање послова одговарајућег занимања и за наставак образовања на одговарајућим основним академским или основним струковним студијама.

Структуру **стручне матуре** чине два дела: први, *заједнички* и јединствен за све ученике и *посебан деo*.

Заједнички део чине следећи наставни предмети: српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност за националне мањине, српски као службени језик за националне мањине, по прилагођеном програму, страни језик.

Посебан део чине: један наставни предмет од значаја за упис на одговарајуће основне академске или основне струковне студије, провера знања из групе стручних предмета значајних за одговарајуће занимање путем теста, практичан рад, којим се проверавају компетенције за обављање послова одговарајућег занимања.

Садржај програма *заједничког дела* исти је као код опште матуре, односно јединствен за све ученике. Садржај програма наставног предмета од значаја за упис на одговарајуће основне академске или основне струковне студије у оквиру *посебног дела* стручне матуре је јединствен за једно подручје рада

Уколико је математика наставни предмет од значаја за упис на одговарајуће основне академске или основне струковне студије, садржај програма и начин полагања овог предмета је исти као код *заједничког дела* опште матуре.

Начин провере знања садржаја програма *заједничког дела* стручне матуре врши се на националном нивоу. Садржаји програма *посебног дела* **стручне матуре**, који се односи на проверу знања из групе значајних наставних предмета и практичан рад, исти је за образовни програм одговарајућег занимања. Практичан рад из *посебног дела* **стручне матуре** може да се остварује у школи, предузећу, компанији односно где су најбољи услови за реализацију. Провера знања, вештина и оспособљеност ученика за обављање послова одговарајућег занимања организује се на нивоу школе. Комисију чине професори школе и један стручњак кога предложи послодавци (обавезан члан комисије).

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања **полагања стручне матуре и друга питања везана за полагање стручне матуре прописује министар.**

Структуру *уметничке матуре* чине два дела: први, *заједнички* и јединствен за све ученике и *посебан део*.

Заједнички део чине следећи наставни предмети: српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност за националне мањине, српски као службени језик за националне мањине, по прилагођеном програму, страни језик.

Посебан део чине: један наставни предмет од значаја за упис на одговарајуће основне академске или основне струковне студије (општестручни предмет значајан за одговарајуће занимање), провера знања из групе посебних стручних предмета значајних за одговарајуће занимање путем теста, практичан рад, којим се проверавају најмање компетенције за обављање послова одговарајућег занимања.

Садржај програма *заједничког дела* уметничке матуре исти је као код опште матуре и јединствен је за све ученике. Садржај програма наставних предмета *посебног дела* уметничке матуре је исти за образовни програм одговарајућег занимања. Начин провере знања садржаја програма *заједничког дела* уметничке матуре врши се на националном нивоу. Начин провере знања садржаја програма *посебног дела* уметничке матуре полаже се на нивоу школе уз ангажовање спољњег члана – стручњака из одговарајуће области.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања полагања уметничке матуре и друга питања везана за полагање уметничке матуре прописује министар.

Завршни испит средњег стручног образовања, специјалистички и мајсторски испит

Члан 15.

Ученик полаже завршни испит након завршеног средњег стручног образовања у трогодишњем трајању, а одрасли - након завршеног средњег стручног образовања по програму за одрасле, у складу са овим законом.

После завршеног трећег разреда средњег стручног образовања ученик полаже **завршни испит** ради стицања квалификације за рад. Завршним испитом проверавају се знања и вештине ученика за обављање послова одговарајућег занимања.

Структура *завршног испита* састоји се из два дела: први, *заједнички* и јединствен за све ученике и *посебног дела*.

Заједнички део завршног испита чини: српски језик и књижевност односно матерњи језик и књижевност за националне мањине, српски као службени језик за националне мањине, по прилагођеном програму.

Посебан део чине: провера знања из групе стручних предмета значајних за одговарајуће занимање путем теста, практичан рад, којим се проверавају компетенције за обављање послова одговарајућег занимања

Завршни испит се организује у школи. Практичан рад из посебног дела завршног испита може да се остварује у школи, предузећу, компанији односно где су најбољи услови за реализацију.

Провера знања, вештина и оспособљеност ученика за обављање послова одговарајућег занимања организује се на нивоу школе. Комисију чине професори школе и један стручњак кога предложи послодавци (обавезан члан комисије).

Садржај програма заједничког дела завршног испита је исти и јединствен за све ученике.

Садржаји програма посебног дела завршног испита је исти за образовни програм одговарајућег занимања.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање завршног испита након средњег образовања прописује министар.**

Након савладаног програма специјалистичког, односно мајсторског образовања одрасли полаже специјалистички, односно мајсторски испит, о чему се издаје јавна исправа, у складу са овим законом.

Мајсторским, односно специјалистичким испитом, проверавају се знања и вештине кандидата за обављање послова одговарајућег мајсторског, односно специјалистичког занимања. Структура мајсторског, односно специјалистичког испита, састоји се из следећих делова: провера знања из групе значајних стручно-теоријских предмета одговарајућег мајсторског, односно специјалистичког занимања путем теста, израда практичног задатка, којим се проверавају компетенције за обављање послова одговарајућег мајсторског, односно специјалистичког занимања.

Проверу знања и вештина кандидата за обављање послова одговарајућег мајсторског, односно специјалистичког занимања, врши комисија чије чланове чине стручњаци представници привреде или одговарајућих установа, осим председника комисије кога предлаже школа у којој се реализује мајсторско односно специјалистичко образовање.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање мајсторског, односно специјалистичког испита прописује министар.**

Испити других облика стручног образовања

Члан 16.

Ученик и одрасли полаже завршни испит након завршеног двогодишњег образовања за рад или другог разреда средњег стручног образовања и васпитања у средњој стручној школи, у складу са овим законом.

После завршеног другог разреда средњег стручног образовања или завршеног двогодишњег образовања за рад ученик, односно кандидат полаже **завршни испит** ради стицања квалификације за рад. Завршним испитом проверавају се знања и вештине за обављање групе сродних задатака.

Структура *завршног испита* састоји се из два дела: први, *заједнички* и јединствен за све и *посебног дела*. *Заједнички део завршног испита* чини: српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност за националне мањине, српски као службени језик за националне мањине, по прилагођеном програму. *Посебан део чине:* провера знања из стручног предмета значајног за одговарајућу групу сродних задатака, практичан рад, којим се проверавају компетенције за обављање групе сродних задатака.

Завршни испит се организује у школи. Практичан рад из посебног дела завршног испита може да се остварује у школи, предузећу, компанији односно где су најбољи услови за реализацију. Провера знања и вештина за обављање послова одговарајућег занимања, организује се на нивоу школе. Комисију чине професори школе и један стручњак кога предложи послодавци (обавезан члан комисије). Садржај програма заједничког дела завршног испита је исти и јединствен.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање завршног испита** након завршеног двогодишњег образовања за рад или другог разреда средњег стручног образовања и васпитања у средњој стручној школи **прописује министар.**

Ученик и одрасли након завршеног стручног оспособљавања, завршеног првог разреда средњег стручног образовања и васпитања полаже испит стручне оспособљености у средњој стручној школи или другој организацији која има одобрење за рад, о чему се издаје исправа, у складу са овим законом.

Ученик и одрасли након завршеног стручног оспособљавања, завршеног првог разреда средњег стручног образовања и васпитања полаже испит стручне оспособљености у средњој стручној школи или другој организацији која има одобрење за рад. Испитом стручне оспособљености проверавају се знања и вештине за обављање задатака.

Испит стручне оспособљености састоји се из два дела: провера знања из стручног предмета значајног за одговарајуће задатке, практичан рад, којим се проверавају компетенције за обављање задатака.

Практичан рад испита стручне оспособљености може да се остварује у школи, организацији која има одобрење за рад, предузећу, компанији односно где су најбољи услови за реализацију.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање испита стручне оспособљености** прописује министар.

Ученик и одрасли након савладаног програма обуке полаже испит за обуку у школи или другој организацији која има одобрење за рад, пред посебном комисијом, о чему се издаје исправа, у складу са овим законом.

Ученик и одрасли након савладаног програма обуке полаже испит за обуку у школи или другој организацији која има одобрење за рад. Испитом за обуку проверавају се знања и вештине за обављање једноставних задатака.

Испит се састоји из два дела: провере знања значајног за одговарајуће задатке, практичног рада, којим се проверавају компетенције за обављање једноставних задатака.

Практичан рад испита може да се остварује у школи, организацији која има одобрење за рад, предузећу, компанији односно где су најбољи услови за реализацију.

Садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања **полагања испита за обуку и друга питања везана за полагање испита за обуку** прописује министар.

Члан 17.

Ученик са завршеним **средњим стручним, односно уметничким образовањем**, уколико жели шире могућности за упис на високо образовање, у обавези је да путем **додатног образовања** положи **општу матуру**.

Са завршеним четворогодишњим образовањем и положеном стручном, односно уметничком матуrom, ученик се припрема да полаже два до три наставна предмета предвиђена општом матуrom. Оцене постигнуте на стручној односно уметничкој матури из наставних предмета: српски језик, односно матерњи језик за националне мањине, страни језик, (српски за националне мањине) и математика за поједина подручја рада признају се и улазе у општи успех опште матуре. Дужина трајања додатног образовања за полагање опште матуре траје од три до шест месеци за ученика са положеном стручном, односно уметничком матуrom.

Ученик са завршеним **средњим стручним образовањем у трајању од три** године, уколико жели да се упише на одговарајуће основне академске, односно одговарајуће основне струковне студије, у обавези је да путем **додатног образовања** положи **стручну матуру**. Ово додатно образовање траје од једне до две године.

Оспособљавање за **нова занимања** остварује се **преквалификацијом**, односно **доквалификацијом**, путем **додатног образовања**.

Прекавалификација представља додатно образовање ради промене занимања за које је образовање временски исто трајало.

Доквалификација представља промену занимања које је остварено у трогодишњем образовању у занимање које се изучава у четворогодишњем образовању.

Дужина трајања додатног образовања за **прекавалификацију** у истом образовном програму (сродна занимања) траје од три до шест месеци, а у различитим образовним програмима и до једне године. Дужина трајања додатног образовања за **доквалификацију** у истом подручју рада трајала би једну годину, а у различитим подручјима рада и више од једне године.

III. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И УПИС

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Члан 18.

Образовно-васпитни рад обухвата наставне и ваннаставне активности установе којима се остварује програм образовања и васпитања и постижу прописани циљеви и стандарди постигнућа, у складу са Законом и овим законом.

Члан 19.

У гимназији ученик може да има до 31 час наставе седмично, у стручној и уметничкој школи до 33, а у балетској школи до 41 час.

Када ученик школе из става 1. овог члана стиче образовање на језику националне мањине, односно двојезично, има два часа наставе седмично више.

Ученик може да има до четири часа факултативне наставе седмично.

Час теоријске наставе и вежби траје 45 минута, а практичне наставе 60 минута.

У школама за ученике са сметњама у развоју наставним планом и програмом може се прописати краће трајање часа.

Члан 20.

Настава се изводи у одељењу до 30 ученика, групи, односно појединачно, у складу са школским програмом.

Одељење, односно васпитна група ученика са сметњама у развоју може бити до 10, а са вишеструком ометеношћу и за практичну наставу до шест ученика.

Упутство о минималном броју ученика у одељењу доноси министар.

Члан 21.

Програм практичне наставе и професионалне праксе утврђује се наставним планом и програмом, као и стандарди услова у којима се реализује.

Практичну наставу и професионалну праксу школа може да остварује у сарадњи са привредним друштвом, установом, другом организацијом или другим правним лицем.

Права и обавезе школе, односно ученика или одраслог и правног лица код ког се реализује практична настава и професионална пракса уређују се уговором.

Члан 22.

Додатна настава остварује се за ученика који постиже изузетне резултате или показује интересовање за продубљивање знања из одређеног предмета.

Допунска настава школа остварује са ученицима који имају тешколе у савладавању програма из појединих предмета наставних области и који желе да унапреде постигнућа у одређеној наставној области.

Припремни рад школа остварује за редовног ученика који се упућује на полагање разредног испита и за ванредног ученика.

Припремни рад школа остварује и за ученика који је упућен на полагање поправног испита у обиму најмање 10% од укупног годишењг броја часова.

Припремни рад школа остварује са све ученик који приступају полагању завршног испита или испита у оквиру опште, стручне или уметничке матуре.

За ученике са сметњама у развоју, који похађају редован систем образовања и васпитања, остварује се додатна подршка у складу са индивидуалним образовним планом.

Члан 23.

У циљу развијања ваннаставних активности, школа може да оснује ученичку задругу, која нема својство правног лица.

Ученичка задруга може да има најмање 30 чланова, коју чине ученици, наставници, родитељи и сарадници задруге и који се добровољно удружују, а ради заједничког организовања радних активности које су друштвено-корисне, економски и педагошки оправдане.

Средства стечена продајом производа, односно услуга задруге, праксом и практичним радом ученика посебно се евидентирају, налазе се на посебном рачуну и могу се користити само за рад ученичке задруге и за потребе ученика школе.

Правила рада задруге утврђују се статутом школе.

У ученичкој задрузи постоје органи: скупштина, извршни одбор и надзорни орган. При задрузи се може формирати и стручни савет задруге састављен од представника сарадника задруге.

Средства ученичке задруге се прибављају из чланарине, остварених прихода, донација, поклона и друго.

2. ТРАЈАЊЕ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Члан 24.

Средње образовање и васпитање траје три или четири године, у складу са овим законом и школским програмом.

Средње образовање одраслих траје две или три године, у складу са овим законом, посебним законом и школским програмом.

Специјалистичко и мајсторско образовање траје од годину до две године, у складу са овим законом и прописаним програмом.

Трајање других облика стручног образовања

Члан 25.

Образовање за рад траје две године.

Стручно оспособљавање и обука трају до годину дана, у складу са прописаним, односно одобреним програмом.

3. УПИС УЧЕНИКА

Члан 26.

У школу може да се упише лице које је завршило основно образовање и васпитање.

Лице које је завршило основно образовање и васпитање у иностранству или који је похађало страну установу, у смислу одредаба Закона, може да се упише у школу ако му се изврши признавање стране школске исправе.

У први разред школе која остварује програме музичког и балетског образовања може да се упише лице које је завршило основно музичко, односно балетско образовање и васпитање, а лице које није завршило основно музичко, односно балетско образовање и васпитање, ако претходно положи испит на нивоу програма тог образовања.

Лице које похађа основно образовање и васпитање, а није га завршило, а завршило је основно музичко или балетско образовање и васпитање може да се упише у музичку, односно балетску школу ради похађања наставе из уметничких и стручних предмета.

У стручну школу, ради стицања специјалистичког образовања, може да се упише лице са завршним одговарајућим средњим образовањем и васпитањем.

Наставним планом и програмом утврђује се услови и школа одговарајућа за стицање специјалистичког образовања.

У стручну школу, ради стицања мајсторског образовања, може да се упише лице са завршним одговарајућим средњим образовањем и васпитањем.

Наставним планом и програмом утврђује се услови и школа одговарајућа за стицање мајсторског образовања.

Члан 27.

У школу за образовање ученика са сметњама у развоју могу да се упишу лица на основу препоруке изабраног лекара надлежног дома здравља, а на основу процене потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке ученику, уз сагласност родитеља.

Члан 28.

Школа, чији је оснивач Република, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, до 31. децембра предлаже Министарству, преко школских управа, број ученика за упис. Министарство до 31. марта доноси одлуку о броју ученика за упис у школе из става 1. овог члана.

Члан 29.

Упис ученика у први разред у школу чији је оснивач Република, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе врши се на основу конкурса.

Министарство расписује заједнички конкурс за све школе из става 1. овог члана до 1. маја.

Конкурс садржи и обавештење о језику на коме се остварује образовно-васпитни рад.

Школа у току године врши упис ради стицања специјалистичког, односно мајсторског образовања, стручне оспособљености, преквалификације и доквалификације, уз сагласност Министарства.

Члан 30.

Упис одраслих уређује се у складу са Законом и посебним законом.

Члан 31.

Редослед кандидата за упис у школу утврђује се на основу успеха у претходном школовању.

Кандидат за упис у уметничку школу, односно за образовни профил у области уметности, школу за ученике са посебним способностима, школу у којој се део наставе остварује на страном језику и школу за талентоване ученике полаже пријемни испит.

Кандидат за упис у школу из става 2. овог члана има право да полаже пријемни испит на језику на коме је завршио основно образовање и васпитање.

Право на рангирање ради уписа у школу из става 2. овог члана стиче кандидат који је положио пријемни испит.

Редослед кандидата за упис у школу из става 2. овог члана утврђује се на основу успеха на пријемном испиту и успеха у претходном школовању.

Кандидат који је завршио основно образовање и васпитање или један од последња два разреда основног образовања и васпитања у иностранству, односно у страниј установи, у смислу одредаба Закона, уписује се преко броја одређеног за упис.

Уколико кандидат из претходног става конкурише за упис у школу из става 2. овог члана, полаже пријемни испит.

Министар прописује мерила и поступак за утврђивање редоследа кандидата за упис у средњу школу, вредновање учешћа ученика осмог разреда на такмичењима и врсте такмичења чија се места вреднују, садржину, време, место и начин полагања пријемног испита.

Члан 32.

Ученик има право да при упису у I разред школе изабере један од страних језика које је учио у основном образовању и васпитању, уколико наставним планом и програмом није предвиђено обавезно учење одређеног страног језика.

Ученик има право да при упису у први разред школе настави са изучавањем страних језика које је учио у основном образовању и васпитању, уколико су наставним планом и програмом предвиђена два страна језика или да изабере један од њих уколико је предвиђен један страни језик, осим ако је наставним планом и програмом предвиђено обавезно учење одређеног страног језика.

Уколико школа не може да организује наставу тих језика ради недовољног броја пријављених ученика (мање од 15) или због недостака наставника, у школи се организује настава страног језика за који постоје услови у школи.

IV. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. СВОЈСТВО УЧЕНИКА

Члан 33.

Редован ученик првог разреда школе је лице које је уписано у први разред ради стицања средњег образовања и образовања за рад и млађе је од 17 година, а ванредан ученик првог разреда средње школе - лице уписано у први разред средњег образовања и образовања за рад и старије је од 17 година.

Наставним планом и програмом за музичко, односно балетско образовање и васпитање и за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју може се утврдити друга старосна граница за упис у средњу школу.

Члан 34.

Својство редовног, односно ванредног ученика стиче се уписом у средњу школу сваке школске године, под условима утврђеним Законом и овим законом.

Редован и ванредни ученик из ст. 1. овог члана има право да се упише у одговарајући разред најкасније до 31. августа, осим ако је започет поступак по захтеву за заштиту права ученика, до окончања поступка.

Изузетно, редован ученик средњег образовања који није положио поправни испит може да заврши започети разред у истој школи наредне школске године, у својству ванредног ученика поновним полагањем неположеног испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди школа. Када заврши разред ванредан ученик има право да се у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству.

Члан 35.

Ученик има својство редовног ученика у једној школи, осим ако се упоредо школује у школи која остварује програме музичког и балетског образовања.

Редован ученик може упоредо да савлађује школски програм, односно део школског програма за други образовни профил, као ванредан ученик, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова, ~~уз сагласност Министарства.~~

Члан 36.

Редован ученик који се исписао из школе може да се упише у средњу школу у року од 7 дана од дана уручења исписнице.

Ученик из става 1. овог члана који се не упише у школу у прописаном року, има право да наредне школске године изврши поновни упис у исту средњу школу/исти образовни профил.

Члан 37.

Ученик који прелази у другу школу, односно на други образовни профил ради завршавања започетог школовања у истом или краћем трајању, полаже допунске испите из предмета чији садржаји нису претежно исти, а који нису били утврђени школским програмом, односно наставним планом и програмом који је ученик започео да савлађује, у роковима утврђеним решењем, сагласно општем акту школе.

Ученик уписан у школу ради преквалификације полаже испите из стручних предмета које одреди наставничко веће школе.

Ученик уписан у школу ради доквалификације полаже допунске испите из предмета чији садржаји нису претежно исти, из предмета који нису били утврђени школским програмом, односно наставним планом и програмом и испите завршног разреда, о чему одлуку доноси наставничко веће школе.

2. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 38.

Ученик има права, обавезе и одговорности у складу са Законом и овим законом.

Члан 39.

Ученик који се истиче у учењу похваљује се или награђује.

Општим актом школе одређују се услови и начин за додељивање похвала и награда, као и за ученика генерације.

Члан 40.

Као посебан облик признања у току школовања ученику се додељује диплома или награда за изузетан општи успех, односно за изузетан успех из појединих наставних области или предмета.

Врсте диплома, односно награда, начин и услове за њихово додељивање утврђује министар.

Члан 41.

Редован ученик похађа наставу и извршава друге обавезе утврђене Законом, овим законом и општим актима школе.

Ванредни ученик полаже испите и извршава друге обавезе утврђене Законом, овим законом и општим актима школе.

3. ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 42.

Оцењивањем у школи процењује се оствареност прописаних циљева и стандарда постигнућа у току савладавања школског програма, а за ученике са сметњама у развоју - прилагођених стандарда постигнућа у савладавању индивидуалног образовног плана.

Члан 43.

Успех ученика оцењује се из предмета и владања.

Оцена је јавна и саопштава се ученику са образложењем.

Успех ученика у учењу изражава се оценом: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Успех ученика из Верске наставе и Грађанског васпитања оцењује се описно.

Мерила и критеријуме оцењивања успеха из предмета верска настава прописује министар на предлог министра надлежног за послове вера, а по прибављеном мишљењу Комисије за верску наставу, као део подзаконског акта којим се уређује начин, поступак и критеријуме оцењивања успеха из појединачних предмета и владања и друга питања од значаја за оцењивање.

Оцена из изборних предмета, изузев верске наставе и грађанског васпитања утиче на успех ученика и оцењује се бројчано.

Оцене из факултативних предмета не утичу на општи успех ученика.

Описна оцена из владања током године изражава се као: примерно, врло добро, добро, довољно и незадовољавајуће.

Закључна оцена из владања изражава се оценом: примерно (5) , врло добро (4) , добро (3), довољно (2) и незадовољавајуће (1).

Закључну оцену на предлог предметног наставника и оцену из владања на предлог одељењског старешине утврђује одељењско веће.

Члан 44.

Општи успех утврђује се за ученика који је завршио разред на основу аритметичке средине оцене из владања и прелазних оцена свих предмета једног разреда који се оцењују бројчано, и то:

- одличан успех - ако има средњу оцену најмање 4,50;
- врло добар успех - ако има средњу оцену од 3,50 закључно са 4,49;

- добар успех - ако има средњу оцену од 2,50 закључно са 3,49;
- довољан успех - ако има средњу оцену до 2,49.

Члан 45.

Ученик може бити због болести или инвалидитета привремено или за одређену школску годину ослобођен, делимично или у целини, наставе физичког васпитања.

Одлуку о ослобађању ученика од наставе физичког васпитања и оцењивању доноси наставничко веће на основу предлога лекара.

Члан 46.

Ученик који постиже изузетне резултате у учењу има право да заврши образовање у року краћем од предвиђеног.

Ученик из става 1. овог члана има право да полагањем испита заврши започети и наредни разред. Наставничко веће утврђује испуњеност услова за остваривање права.

Услови и поступак под којим ученик може завршити образовање у року краћем од предвиђеног прописује министар.

Члан 47.

Успех ученика оцењује се и на испиту.

Ученик који из неоправданих разлога не приступи испиту или у току испита одустане сматра се да није положио испит.

Члан 48.

Ванредан ученик полаже испит из свих предмета утврђених школским програмом, осим из предмета физичко васпитање ако је старији од 20 година.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

Члан 49.

Разредни испит полаже ученик који из оправданих разлога није присуствовао настави више од једне трећине предвиђеног броја часова, а оцењивањем се утврди да није савладао школски програм.

Ученици полажу разредни испит из предмета из кога није организована настава најмање за једну трећину укупног годишњег броја часова наставе.

Разредни испит полаже ученик у јунском и августовском испитном року.

Члан 50.

Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне оцене из обавезних предмета и изборних предмета који се оцењују бројчано.

Ученик полаже поправни испит у школи у којој стиче образовање у августовском испитном року, а ученик завршног разреда у јунском и августовском року.

Члан 51.

Ученик је завршио разред када на крају школске године има прелазне оцене из свих обавезних предмета и изборних предмета који се оцењују бројчано.

Редован ученик се упућује да понавља разред када на крају другог полугодишта има најмање три непрелазне оцене из обавезних предмета и изборних предмета који се оцењују бројчано, када не положи поправни испит у прописаним роковима, а у школи која остварује програме музичког и балетског образовања ако добије непрелазну оцену из главног предмета на годишњем испиту.

Редован ученик има право једанпут да понови разред у току школовања.

V. ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Евиденција

Члан 52.

Школа води евиденцију: матичну књигу, дневник образовно-васпитног рада, дневник образовно-васпитног рада практичне наставе, дневник осталих облика образовно-васпитног рада, књигу евиденције рада стручног сарадника, евиденцију о испитима, успеху ученика на крају школске године, издатим сведочанствима и дипломама.

Школа са домом води матичну књигу, дневник васпитног рада, дневник дневног дежурства и књигу евиденције рада стручног сарадника.

Евиденција из става 1. и 2. овог члана води се на српском језику ћириличким писмом, латиничким писмом у складу са законом, а када се образовно-васпитни рад остварује и на језику националне мањине, евиденција се води и на језику те националне мањине, осим дневника образовно-васпитног рада, дневника образовно-васпитног рада практичне наставе, дневника осталих облика образовно-васпитног рада и књиге евиденције рада стручног сарадника који се воде на језику на коме се остварује образовно-васпитни рад.

Школа ће извршити промене података у евиденцији на основу јавних исправа.

Ималац јавне исправе може тражити да школа изврши промену података у евиденцији на основу нових јавних исправа (извод из матичне књиге рођених, венчаних и др.) и да се изда нова јавна исправа.

Ималац јавне исправе може тражити да промењени подаци буду службена тајна.

Школа трајно чува матичну књигу и евиденцију о издатим сведочанствима и дипломама, а осталу евиденцију - 10 година.

Министар прописује садржај обрасца и начин вођења евиденције и одобрава њихово издавање.

Јавне исправе

Члан 53.

На основу података унетих у евиденцију, школа издаје јавне исправе.

Јавне исправе, у смислу овог закона, су: ђачка књижица, исписница, уверење, сведочанство и диплома, а за ученике у средњој школи са домом ученичка легитимација, односно електронска картица.

Средња школа уписаном редовном ученику издаје ђачку књижицу, а приликом исписивања - исписницу.

Средња школа издаје ученику уверење о положеном испиту, односно о савладаном програму стручног оспособљавања, сведочанство за сваки завршени разред.

Средња школа издаје диплому за стечено образовање за рад у трајању од две године и диплому о стеченом средњем општем образовању и васпитању, о стеченом средњем стручном образовању и васпитању, о стеченом средњем уметничком образовању и васпитању, о завршеном мајсторском образовању и завршеном специјалистичком образовању.

Јавна исправа издаје се на српском језику ћириличким писмом, латиничким писмом у складу са законом, а када се настава изводи и на језику националне мањине јавна исправа се издаје и на том језику.

Министар прописује образац јавне исправе и одобрава његово издавање.

Члан 54.

Средња школа оверава веродостојност јавне исправе печатом, сагласно закону.

Статутом школе одређује се лице одговорно за употребу и чување печата.

Члан 55.

Школа издаје дупликат јавне исправе на прописаном обрасцу, после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије", на основу података из евиденције коју води.

У недостатку прописаног обрасца школа издаје уверење о чињеницама унетим у евиденцију.

Члан 56.

Школа поништава јавну исправу из члана 63. овог закона ако утврди:

- 1) да није издата на прописаном обрасцу,
- 2) да ју је потписало неовлашћено лице,
- 3) да није оверена печатом у складу са законом,
- 4) да није издата на језику и писму у складу са законом,
- 5) да није издата на основу прописане евиденције или да подаци у исправи не одговарају подацима у евиденцији,
- 6) да ималац није савладао прописани школски програм, односно наставни план и програм,
- 7) да ималац није положио прописане испите у складу са овим законом.

Поништавање јавне исправе врши школа у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак.

Поступак за поништавање јавне исправе покреће се у року од годину дана од сазнања за разлоге поништења, а најкасније у року од 10 година од дана издавања јавне исправе.

У поступку поништавања јавне исправе, школа ће омогућити учешће имаоца јавне исправе.

Ако школа не поништи исправу, поништиће је Министарство најкасније у року од годину дана од истека рокова прописаних ставом 3. овог члана закона.

Члан 57.

Јавну исправу из члана 63. овог закона поништиће Министарство ако утврди да је неовлашћено издата.

Исправа коју на прописаном обрасцу изда организација која обавља делатност образовања по ваншколским прописима или која садржи назив образовног профила који се стиче у школи - ништава је.

Члан 58.

Школа, односно Министарство оглашава поништену јавну исправу у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 59.

Лице које нема јавну исправу о завршеном школовању/образовању, а евиденција о томе, односно архивска грађа је уништена или нестала, може да поднесе захтев надлежном суду, ради утврђивања завршеног школовања/образовања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице завршило одговарајуће образовање и потврду да је евиденција, односно архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје школа у којој је лице стекло образовање или друга организација која је преузела евиденцију, односно архивску грађу. Ако таква организација не постоји, потврду издаје Министарство.

Члан 60.

Решење о утврђивању стеченог образовања лицу из члана 69. овог закона доноси надлежни суд у ванпарничном поступку, на основу писмених доказа.

Решење којим се утврђује стечено образовање замењује јавну исправу коју издаје средња школа.

VI. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНЕ ШКОЛСКЕ ИСПРАВЕ

Члан 61.

Држављанин Републике Србије који у иностранству заврши средње образовање или поједини разред, односно који заврши страну школу у Републици Србији у смислу одредаба Закона, има право да захтева признавање дипломе или сведочанства - нострификацију или признавање еквиваленције тих исправа.

Страни држављанин и лице без држављанства има право да захтева нострификацију или признавање еквиваленције дипломе и сведочанства стечених у иностранству, односно у земљи у складу са ставом 1. овог члана, ако за то има правни интерес.

Члан 62.

Предмет поступка нострификације, односно признавање еквиваленције је диплома или сведочанство стечено у иностранству, односно јавна исправа коју издаје страна школа у Републици Србији у смислу одредаба Закона (у даљем тексту: страна школска исправа).

Нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе врши Министарство.

Нострификацијом се страна школска исправа изједначава са одговарајућом домаћом јавном исправом у целини у погледу права која њеном имаоцу припадају за настављање школовања/образовања и права на запошљавање.

Признавањем еквиваленције страна школска исправа изједначава се са одговарајућом домаћом јавном исправом у погледу права на настављање школовања/образовања.

Члан 63.

У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције стране школске исправе примењују се одредбе којим се регулише општи управни поступак, уколико овим законом није друкчије уређено.

У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције узима се у обзир: трајање образовања, систем образовања земље стицања стране школске исправе, наставни план и програм, права која даје страна школска исправа имаоцу и друге околности од значаја за одлучивање.

Ако се у поступку утврди да наставни план и програм савладан у иностранству или страниј установи знатно одступа од домаћег са којим се упоређује, нострификација се условљава полагањем одређених испита, израдом одређених радова или провером знања.

Члан 64.

Лице које је поднело захтев за нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе може условно да се упише у наредни разред уколико поступак није окончан до истека рока за упис ученика у школу.

Члан 65.

Лице које захтева нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе уз захтев доставља оригинал те исправе и превод овлашћеног преводиоца.

Решење о нострификацији и решење о признавању еквиваленције коначно је у управном поступку.

Кратак садржај решења исписује се на оригиналу стране школске исправе и на примерку превода (клазула о нострификацији, односно признавању еквиваленције).

VII. ПРАВО НА ШТРАЈК

Члан 66.

Запослени у школи остварују право на штрајк у складу са Законом, овим законом и законом којим се уређује штрајк запослених.

Члан 67.

Запослени у школи остварују право на штрајк под условом да обезбеде минимум процеса рада школе.

Штрајкачки одбор и запослени који учествују у штрајку дужни су да штрајк организују и воде на начин којим се не угрожава безбедност запослених и ученика, имовине и омогућава наставак рада по окончању штрајка.

Члан 68.

Минимум процеса рада за наставника је:

- извођење наставе и других облика непосредног образовно-васпитног рада са ученицима у трајању од 30, односно 40 минута по часу за наставника практичне наставе, у оквиру дневног распореда,
- припремање и планирање наставе,
- оцењивање ученика,
- рад у одељењском већу и другим стручним органима који су неопходни за остваривање образовно-васпитног рада,
- вођење педагошке евиденције и документације,
- обављање испита,
- осигурање безбедности ученика,
- обављање других послова по налогу директора.

Члан 69.

Минимум процеса рада за васпитача је 20 часова рада недељно у остваривању непосредног васпитног рада са ученицима у школи са домом и обављање других послова по налогу директора.

Члан 70.

Минимум процеса рада за стручног сарадника је 20 часова рада недељно у погледу остваривања свих облика рада са ученицима, наставницима, васпитачима, педагошким асистентима, другим сарадницима, родитељима, односно старатељима деце и ученика и обављање других послова по налогу директора.

Члан 71.

Минимум процеса рада за остале запослене одређује директор посебним актом, по прибављеном мишљењу репрезентативног синдиката школе.

Члан 72.

Ако запослени учествују у штрајку не обезбеђујући минимум процеса рада у складу са овим законом или у случају обуставе рада, директор школе покреће дисциплински поступак.

Запосленом за повреду обавезе из става 1. овог члана изриче се мера престанка радног односа.

Директор школе ће, за време штрајка организованог противно одредбама Закона и овог закона, обезбедити остваривање образовно-васпитног рада.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 73.

Новчаном казном од 30.000 до 500.000 динара **казниће се за прекршај школа ако:**

- обави испит супротно одредбама овог закона,
- не води, не води на прописани начин или неуредно води прописану евиденцију у складу Законом и овим законом,
- изда јавну исправу о завршеном школовању одредбама Закона и овог закона.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара **динара** казниће директор, односно одговорно лице школе и наставник, васпитач, стручни сарадник и секретар школе.

IX. ПОВЕРАВАЊЕ ПОСЛОВА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ

Члан 74.

Послови утврђени **чланом 4. став 3.** (~~сагласност за реализацију наставе и остваривање школског програма на језицима националних мањина за мање од 15 ученика даје Министарство~~), **чланом 39. став 4.** (~~школа у току године врши упис ради стицања специјалистичког образовања, стручне оспособљености, преквалификације и доквалификације, уз сагласност Министарства~~), **члан 45. став 2.** (~~редован ученик може упоредо да савлађује школски програм, односно део школског програма за други образовни профил, као ванредан ученик, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова, уз сагласност Министарства~~), **чланом 66. став 5.** (~~ако школа не поништи исправу, поништиће је Министарство најкасније у року од годину дана од истека рокова прописаних ставом 3. овог члана закона~~), **чланом 68.** (~~школа, односно Министарство оглашава поништену јавну исправу у "Службеном гласнику Републике Србије"~~), **чланом 72. став 2.** (~~врши нострификацију и признавање еквиваленције сведочанстава и диплома стечених у иностранству~~) поверавају се аутономној покрајини.

Средства за финансирање установа на територији аутономне покрајине, обезбеђују се у складу са законом.

Органи аутономне покрајине сарађују са органима Републике Србије и органима јединице локалне самоуправе у обављању послова из става 1. овог члана.

Министарство има према аутономној покрајини, у погледу поверених послова државне управе из става 1. овог члана, права и дужности прописане законом којим се уређује државна управа.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

Министар ће у року од две године од дана ступања на снагу овог закона донети правилнике којим се уређују:

1. ближи услови за остваривање образовно-васпитног рада на страном језику (члан 4. став 7.),
2. ближи услове о начину рада и финансирања, као и друга питања везана за остваривање статуса модел центра (члан 8. став 3.),
3. мерила и поступак за утврђивање редоследа кандидата за упис у школу, вредновање учешћа ученика осмог разреда на такмичењима и врсте такмичења чија се места вреднују, садржину, време, место и начин полагања пријемног испита (члан 41. став 8.),
4. врсте диплома, односно награда, начин и услове за њихово додељивање (члан 50. став 2.),
5. услови и поступак под којим ученик може завршити образовање у року краћем (члан 56. став 3.),
6. садржај обрасца и начин вођења евиденције (члан 62. став 8.),
7. образац јавне исправе (члан 63. став 7.),

У року од/до....

1. садржај, организација, услови, комисије, рокови, систем вредновања **полагања опште матуре и друга питања везана за полагање опште матуре (члан 13. став 7.),**
2. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања **полагања стручне матуре и друга питања везана за полагање стручне матуре (члан 14. став 11.),**
3. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања полагања уметничке матуре и друга питања везана за полагање уметничке матуре (члан 14. став 16.),
4. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање завршног испита након средњег образовања у трогодишњем трајању (члан 15. став 10.),**

5. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања **и друга питања везана за полагање мајсторског, односно специјалистичког испита (члан 15. став 14.),**
6. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање завршног испита** након завршеног двогодишњег образовања за рад или другог разреда средњег стручног образовања и васпитања у средњој стручној школи (члан 16. став 5.) ,
7. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања и друга питања везана за **полагање испита стручне оспособљености (члан 16. став 9.),**
8. садржај, организација, услови, комисије, рокови и систем вредновања **полагања испита за обуку и друга питања везана за полагање испита за обуку (члан 16. став 15.).**

Члан 76.

Школа ће ускладити своју организацију и опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 77.

Подзаконски акти донети до ступања на снагу овог закона примењују се ако нису у супротности са овим законом, до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 78.

У средњу школу може да се упише лице које је завршило основну школу до школске 2010/2011. године.

Члан 79.

Оцењивање ученика вршиће се у складу са овим законом и подзаконским актима донетим до ступања на снагу овог закона до доношења стандарда постигнућа ученика у средњем образовању и васпитању.

Члан 80.

Евиденција и јавне исправе које су важиле до ступања на снагу овог закона...

Члан 81.

Образовање за рад у трајању од две године одговара другом степену стручне спреме; средње образовање у трајању од три године трећем, а четири године четвртом степену. Школовање за специјализацију одговара петом степену стручне спреме.

Стручно оспособљавање у трајању од годину дана одговара првом степену стручне спреме.

Образовање у школи за талентоване ученике одговара четвртом степену стручне спреме.

Члан 82.

Ученик који је почео да стиче образовање према прописима који су донети на основу Закона о средњој школи има право да заврши започето образовање по плану и програму тог образовања до краја школске 2015/2016. године.

Члан 83.

Лице које је стекло право по основу члана 355. став 1. тачка 1. и члана 356. ст. 4, 5. и 6. Закона о усмереном образовању и васпитању и чл. 371, 372, 373. и 374. став 3. Закона о васпитању и образовању ("Службени лист САПВ", бр. 15/83, 11/86, 5/87, 17/88 и 23/88) и члана 138. Закона о

изменама и допунама Закона о васпитању и образовању ("Службени лист САПВ", број 11/86) задржава и даље то право.

Члан 84.

Наставник, васпитач и стручни сарадник који је по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме може и даље да обавља образовно-васпитни рад у школи.

Члан 85.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о средњој школи ("Службени гласник РС", бр. 50/92, 53/93 - др. закон, 67/93 - др. закон, 48/94 - др. закон, 24/96, 23/02, 25/02 - исправка, 62/03 - др. закон, 64/03 - др. закон и 101/05 - др. закон) осим одредби чл. 23, 24. став 1, 26, члан 27. ст. 2, 3, 6. и 7, члан 52. Закона до доношења нових наставних планова и програма у складу са Законом.

1. Наставни план и програм

Члан 23

Основа за доношење наставног плана и програма стручне и уметничке школе је образовни профил. Образовни профил, у смислу овог закона, обухвата опште и стручне садржаје засноване на достигнућима науке, технологије, културе и уметности неопходне за обављање послова одређеног степена сложености у оквиру подручја рада, односно за даље школовање.

Члан 24.

Наставни план и програм доноси министар просвете.

Члан 26.

Наставни план и програм садржи обавезне, изборне и факултативне облике образовно-васпитног рада. Наставним планом утврђују се наставни предмети, седмични и годишњи број часова за сваки предмет и њихов распоред по разредима.

2. Образовно-васпитни рад

Члан 27

(1) Обавезни облици образовно-васпитног рада су настава - теоријска, практична и вежбе, додатни рад, допунски рад, пракса и практични рад када су одређени наставним планом и програмом; припремни и друштвено-корисни рад ако се у току школске године укаже потреба за њим.

(2) Обавезни облици образовно-васпитног рада за ванредног ученика могу бити: настава, припремни, практични и консултативно-инструктивни рад.

(6) Факултативни облици образовно-васпитног рада су: настава језика народности са елементима националне културе, другог страног језика и предмета потребних за даље школовање, стручно оспособљавање или развој ученика и ваннаставни облици - хор, екскурзија, културно-уметничке, техничке, проналазачке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге активности.

(7) Факултативни облици образовно-васпитног рада обавезни су за ученике који се за њих одреде.

Члан 52.

Успех ученика оцењује се и на испиту.

Испити се полажу по предметима и разредима.

У школи се полажу: разредни, поправни, допунски, завршни, матурски, испит за проверу стручне оспособљености. У музичкој, односно балетској школи полаже се и годишњи испит.

Испити из става 3. овог члана полажу се пред испитном комисијом коју чине најмање три члана од којих су најмање два стручна за предмет. Чланове испитне комисије одређује директор школе.

Општим актом школе утврђују се рокови за полагање испита.

Члан 86.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".